

PANOPTICUM

PORTAL ZA PROMICANJE PRIRODNIH ZNANOSTI, KULTURE I LJUDSKIH PRAVA

LJUDSKA PRAVA ▾

HRVATSKA ▾

EU ▾

SVIJET ▾

PRIRODNE ZNANOSTI ▾

AKADEMSKA ČETVRT ▾

KULTURNI KUTAK ▾

MULTIMEDIJA ▾

NASLOVNICA > TOP TEMA 2 > TIKTOK GENERACIJA U POTRAZI ZA DJETINJSTVOM (2. DIO)

PROVEDITE ADVENT U HRVATSKOJ UZ SMJEŠTAJ U JEDNOM OD NAJKVALITENIJIH LANACA HOSTELA

Information and reservations: www.hicroatia.com

NAJNOVIJE

OTVORENA IZLOŽBA
"ŠUMA U MENI" DARIJE
ŽMAK KUNIĆ U
RIJEČKOJ GALERIJ...

PANOPTICUM • 29/11/2025

TIKTOK GENERACIJA U POTRAZI ZA DJETINJSTVOM (2. DIO)

Objavljeno 28/11/2025

ULOGA VJESNIKA U
HRVATSKOJ POLITICI
29/11/2025

U ESPLANADI
OTVOREN ZAGREB
VINOCOM 2025. –
MEĐUNARODNI

FESTIVAL...
28/11/2025

LOVRINOVIĆ:
PLENKOVIĆEVA
VLADA JE SPREMNA
DA PADNE

28/11/2025

ZAGORSKA ŠKOLA ZA
AMBASADORE –
PREDSJEDNIK RH
PRIMIO UČENIKE...

28/11/2025

IZDVOJENO

DIVOTE
KRIVOTVORENJA
15/10/2025

TONKA U RALJAMA
ŠKOLSTVA (II. DIO)

11/10/2025
SKOLSTVA (II. DIO)

11/10/2025

STRAHOTE

POLUOBRAZOVANOSTI

07/10/2025

TOMAŠEVIĆEVA
ZDRAVSTVENA
FARMA

05/10/2025

VIDEO

< PRETHODNO | SLJEDEĆI > 1 of 144

Tekst: Saša Radusin

Foto: Pexels

Rita je pripadnica tzv. Z generacije ili TikTok generacije. Već su prepoznati kao potpuno digitalna generacija ili kao digitalni urođenici jer su prva demografska skupina koja je rođena i odrasla kompletno u digitalnom dobu. Tu generaciju sociolozi sve više analiziraju jer ti naši „TikTokovci“ imaju i povećane psihološke probleme povezane sa izolacijom i odsutnošću stvarnih prijateljstava sa svojim vršnjacima. Kod nas se o toj generaciji počelo pričati posljednjih mjeseci, posebno nakon nekoliko agresivnijih napada mladića u crnim kapuljačama na slabije skupine i pojedince. No, ta generacija osim nekih naših, pomalo endemičnih, lokalnih problema nosi u svijetu i svoje posebne vrline i znakove. Vrijednosti koje ističu uključuju različitost, inkluzivnost i transparentnost, a posvećeni su brizi za okoliš i zauzimanju za vlastita prava. Rita je zagrebačka srednjoškolka i naravno veliki korisnik i fan TikToka i virtualne komunikacije. Škola za nju do sada, po njezinom vlastitom priznanju, nije bilo najsretnije mjesto, kao ni velika društva u parku nakon škole, pa je i po tome možda prava predstavnik ove generacije za koju neki tvrde da je najusamljenija generacija na svijetu.....

Najbolja verzija sebe

- Što te najviše smeta u školi?

„Pa previše ispita, stalno su testovi, svaki dan i opet iznova, u školi sam po cijele dane, onda doma opet moraš pisat zadaće, raditi projekte, učiti. Previše svi očekuju od mene, pa i sama od sebe, čak mi ni roditelji ne stvaraju toliki pritisak, koliko društvo, sama škola, učenici iz razreda, povremena izrugivanja kad se spleteš u odgovaranju i tako...“

- Što je za tebe neki cilj kojem ideš kroz školu, nešto što bi htjela postići, a da to nisu puke ocjene?

„Voljela bih biti najbolje što mogu postići od same sebe, biti neka najbolja verzija sebe, netko tko se može ostvariti u onome što ga zanima i što mu najbolje ide...“

- No, je li moguće to postići u tvojoj školi?

„Ne znam, valjda je, no trenutno mi se ne čini tako, ali tek smo na početku srednje škole....Uglavnom se svi u razredu trudimo biti u svemu odlični i imati „pet, nula“...No, to mi je i vrlo naporno, biti dobra baš u svemu i sve imati pet, eventualno koju četvorku, i to stalno tako zadržati i onda naravno kad to ne postignem padnem u neki panični strah i nezadovoljstvo sama sa sobom.“

- Jesi li tada ljuta na sebe, možda i agresivna prema sebi ili drugima?

„Pa budem ljuta neko vrijeme zbog toga....Ne znam, možda ponekad imam i agresivne ispade, ali uglavnom kod kuće kad roditelji traže od mene da ispunim neku obvezu ili prekinem sa skrolanjem po mobitelu....“

- Ne znam koliko znaš, ali u zadnje vrijeme ima dosta pojava agresivnih ispada mladih po gradu, ali i po školama i oko njih. Da li i sama nailaziš na agresiju u školi ili izvan nje?

„Pa u školi ima te agresije, odnosno neke ekipe se potuku između sebe, no to ne prelazi njihov krug. Vidjela sam te tuče jednom, dva puta, ali ne mogu reć da sam se ja osjećala ugroženo. No, priča se o tučama u gradu i to kad neka ekipa uglavnom premlati nekog slabijeg, jednog ili dvojicu koji ni ne znaju često zbog čega su na tapeti.

Možda je to ta agresija na ulicama o kojoj se priča, klinci iz škola po gradu se kreću kao u nekim gengovima i gledaju kog će pretuč. Čula sam i da možeš naručiti ako hoćeš da nekog namlate...“

- Je li to nešto što je simptomatično za tvoju generaciju ili nešto što je oduvijek bilo pritajeno među školarcima tvoje generacije, pa s vremena na vrijeme eskplodira? Je li agresija krenula zbog one dve, tri pandemijske godine neigranja s društvom u parku i školi i nemogućnosti svakodnevne slobodne stvarne komunikacije s prijateljima?

„ Ne znam, priča se i među učenicima kako je možda sve krenulo od te pandemije, svi kažu tako, možda zato što smo bili izolirani, bez prave komunikacije, zapravo nitko se baš ne sjeća ničega iz te pandemije, ja se ne sjećam, vrlo malo je događaja kojih se sjećam, tako i drugi. Možda je ta izoliranost, i to u trenucima kad je važno za nas klinge biti s ekipom na igralištu, doprinijela nekom drugačijem ili čudnom ponašanju

mladih danas.”

Zabrana TikToka i agresija

- Možeš li prepoznati neko depresivno stanje kod druge djece ili kod sebe?

„Mislim da mogu prepoznati neka prolazna depresivna stanja, ali mislim da u razredu krivo kažu kad kažu za nekog da je u depresiji. Mislim da to nije ona prava depresija nego neka tuga koja možda može potrajati neko vrijeme ali nije neko stalno stanje, nego si zbog nečega tužan, ali i zaboraviš na to brzo....Mislim da onu pravu dugotrajnu depresiju ne mogu prepoznati.“

- Je li agresija možda povezana s depresijom? Ono kao tužan si ili nezadovoljan i ne znaš zbog čega, i onda često pucaš po šavovima i višeš ili čak npr. udariš u nešto rukom?

„Ah, meni se to možda dogodi kad mi uzmu mobitel ili kad sam previše na njemu i odjednom skužim da ne stižem napisati zadaću, pa me uhvati nervoza i osjećaj krivice. Mama onda dolije ulje na vatru pa mi stavlja na nos vrijeme koje sam taj dan provela na TikToku i onda mi blokira taj TikTok. Onda budem i ljuta zbog toga što ne mogu na TikTok, i zbog toga što nisam ništa korisno napravila taj dan, što nemam zadaću i onda mi to zna prerasti u neki agresivni ispad. Ali mislim da mi u ponašanju općenito ne prevladava agresija, niti depresija. Možda tek neke prolazne epizode.... Mislim da se i kod mojih prijatelja nešto slično ponekad događa...“

- Jesi li čula za anoreksiju i što misliš otkud ona dolazi i zašto?

„Znam za anoreksiju, o tome se priča u školi.... Mislim da često dolazi od svakodnevnih usporedbi sa savršenim slikama mršavih i lijepih cura s društvenih mreža i onda svatko želi biti kao ti nekakvi modeli ili možda kao netko kog poznaješ i tko se stalno promovira s takvim slikama po instagramu. Ali to je krivo. Ne trebaš biti kao drugi. Uostalom, često je to tek fotošopirana slika i svi mogu izgledati genijalno i mršavo na jedan tren, na nekoj posebnoj fotki. Drugi onda pate zbog toga jer su im svi oko njih savršeni, samo oni sami ne, i prestanu jest kako bi bolje izgledali i stvore si puno ozbiljnije probleme. No, kad to preraste u ozbiljnu anoreksiju mislim da to nije više stvar društvenih mreža i usporedbi već nešto puno dublje, nešto što ta osoba nosi u sebi, neki problem ili neku situaciju s kojom se ne može nositi...“

Nakon svega možemo reći kako je Ritina generacija na ogromnm raskrižju gdje stare

navade još nisu u potpunosti nestale i svi pokušavaju živjeti kao nekad i postizati neke tradicionalne životne ciljeve, a sve manje ih u tome uspijeva. Rita s vremena na vrijeme kaže kako je nekad glupo učiti i truditi se kad je posvuda rat i prijetnje nuklearnim oružjem. „Čemu sve ovo, ako će nas sve uništiti jedna nuklearna bomba koju će ispaliti neki luđaci...?“, pita se počesto. Kako biti uspješan i uravnotežen u takvom novom visoko prijetećem, nuklearnom, tehnologiziranom i otuđenom društvu i svijetu vjerojatno još nitko ne zna.

Pandemija je bilo upozorenje

Psiholozi na raznim simpozijima i stručnim okupljanjima sve češće govore o porastu anksioznih stanja i poremećaja vezanih za depresiju, agresiju ili anoreksiju kod djece i mladih. S time se susreću sve više u svojoj praksi, no sve ih više napominje kako će anksioznosti kod mladih biti sve više. Razlozi su promjena stila života, tehnologija koja je zamijenila druženje u stvarnom vremenu, pogotovo kod tzv. Z ili TikTok generacije, dolazak društvenih promjena gdje se sve češće mladi osjećaju izolirani, raspad sve većeg broja obitelji, pritisak društva na uspjeh i sl. Istovremeno, psiholozi naglašavaju da su problemi djece i adolescenata posljednjih nekoliko godina nakon covid-pandemije prilično veliki, zbog čega se pojačava i pritisak na njihovu struku.

Možda je najbliži oslikavanju problema s anksioznošću mladih jedan naš psihijatar koji je rekao jednostavne stvari o promjenama u našim životnim stilovima i izborima: „Dok sam bio dijete, majka me vukla s ulice gdje sam se igrao, dok danas mnoga djeca nemaju interakciju s drugom djecom i ne igraju se, a to su osnove odrastanja i traženja identiteta. Mi se moramo s tim pozabaviti...“

Naša učenica Rita možda je spontano i iz svog dječjeg ugla ukazala na sve ove probleme o kojima govore psihijatri pokazujući kako su nam i djeca sve više svjesna što im se događa. Čini se da bi i sama najradije provodila više vremena u okruženju svojih vršnjaka i otišla odmah u park ili na igralište kada bi, naravno, tamo nekog samo bilo.

Možda je najvažnije saznanje iz ovog razgovora to kako se Rita ne sjeća ničega iz doba pandemije. Uglavnom jer ničega od događanja nije niti bilo. Samo računala i mobiteli po cijeli dan. Možda je pandemija i upozorenje da čovjek ipak mora živjeti većinom u stvarnom, off-line vremenu ukoliko želi biti i potpuno mentalno zdrav. Stvaranje lijepih sjećanja, osjećaja i događaja u okruženju dragih prijatelja ono je što je za našu djecu izuzetno bitno. To naravno ne ide bez značajnog smanjivanja vremena

učenca izuzetno bitno. To, naravno ne ide bez značajnog smanjivanja vremena provedenog na mobitelu i izlaska u park, na ulicu, igralište, sportsku ili plesnu dvoranu gdje ih čekaju njihovi vršnjaci..... No, to više nije tako jednostavno postići kao nekad.

Napomena:

Članak je osmi dio autorske teme "Depresija u školi". Objavljuje se u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

